

Nossa istorgia

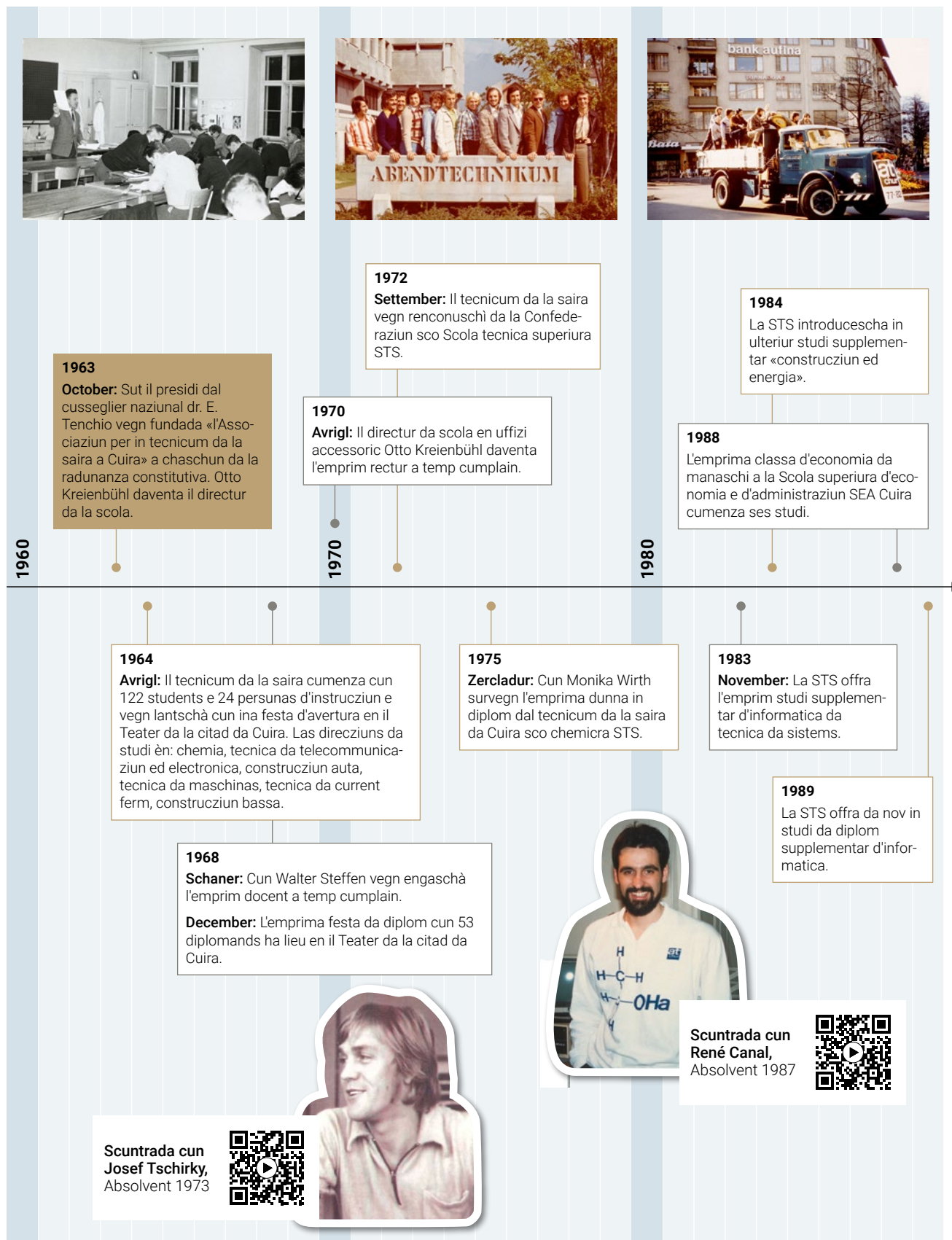
1963–2023

Cuntegn

3	Cronologia
8	Studi
10	Perscrutaziun
11	Patruna
11	Funtaunas

Cronologia

1993

Avrigl: L'emprima classa cumenza cun l'instrucziun per la maturitad professiunala en direcziun tecnica.

Avust: Ils studis han lieu en l'emprim agen edificzi da scola a la Pulvermühlestrasse.

1990

L'emprima classa da la partiziun «telecommunicaziun» cumenza ses studis.

La scola lantscha l'emprim curs preparatoric per il studi d'inschigner.

1999

Las emprimas studentas ed ils emprims students cumenzan il studi da diplom «infurmaziun e documentaziun».

Studentas e students dals secturs spezialisads «construcziun» e «telecommunicaziun ed informatica» gudognan la concurrenza naziunala d'ideas da las firmas DiAx e Nokia per l'emprima pitga d'antenna da telefonia mobila en Svizra. Il project vegn realisà sper il mir da serra dal Lai da Sufers.

1997

Il Cussegl federal reglescha da nov tut las scolas autas spezialisadas da la Svizra: la STS Cuira, la SEA Cuira e Son Gagl, la NTB Buchs, las scolas d'inschigners Son Gagl e Rapperswil furman ensemen la Scola auta spezialisada da la Svizra Orientala SASSO. La STS Cuira porscha studis da chemia, electrotecnica, infurmaziun e documentaziun, construcziun da maschinas e telecommunicaziun.

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

1991

La STS Cuira e la SEA Cuira sa separan e sa sviluppan a scolas autas autonomas.

En cooperaziun cun la Scola auta da Vaduz vegnan offerts studis da diplom supplementar d'inschigneria en economia da manaschi, d'infurmaziun e da documentaziun sco era da tecnologia da l'ambient e tgira da la cuntrada.

I vegnan introducids examens d'admissiun per tut las direcziuns da studis.

1996

La STS inoltrescha al Cussegl federal la dumonda da manar ina scola auta spezialisada.

La maturitad professiunala en direcziun tecnica vegn renconuschida sin plaun federal.

1998

I dat ina midada da num: da la STS Cuira a la STA Cuira (Scola auta da tecnica e d'architettura).

Las partiziuns «construcziun da maschinas» ed «electrotecnica» vegnan reunidas a la nova partiziun da tecnica da process e d'implants.

La STA avra ina nova partiziun da construcziun cun las approfondaziuns inschigneria da construcziun ed architettura.

Scuntrada cun Patrik Gartmann,
Absolvent 1994 e 1998

Link to video

coming soon

Scuntrada cun Sandra Felix,
Absolventa 1997

2003

La scola offra da nov il studi «Tourism and Hospitality».

Ils studis «tecnica d'implants» e «telecommunicaziun ed informatica» vegnan fusiunads al nov studi da diplom «telecommunicaziun/electrotecnica».

L'emprim «Career Center» d'ina scola auta spezialisada svizra vegn lantschà a la SATE Cuira.

2000

La Scola auta da tecnica e d'architettura STA e la Scola superiura d'economia e da turissem SET fusiuneshan a la Scola auta da tecnica ed economia SATE Cuira.

La partiziun da chemia vegn integrada en la direcziun da studi «tecnica da process e d'implants».

2000

2001

2002

2003

2004

2002

La SATE Cuira lantscha il studi a temp parzial «infurmaziun e documentaziun» sco project da pilot a Turitg.

2004

La SATE Cuira porscha uss er emprendissadis. Dus giuvenils cumenzan l'emprendissadi da commerzianta/commerziant.

**Scuntrada cun
Martina Hollenstein,**
Absolventa 2012

Link to video
coming soon

2008

La SATE Cuira lantscha il studi da bachelor «inschigneria da medias» (Multimedia Production) ed il studi da master consecutiv «Business Administration» cun ils majors «Entrepreneurial Management» e «Tourism» ed il studi da master consecutiv «Information Science».

La Confederaziun accreditescha ils trais studis da bachelor «economia da manaschi», «scienza d'infurmaziun» e «turissem».

La SATE Cuira s'affiliescha al Campus Tourismus Graubünden che reunescha ils purschiders da scolaziuns turisticas en il chantun Grischun.

2006

Schaner: La SATE Cuira daventa ina persuna giuridica indipendente dal dretg public dal chantun Grischun.

Settember: La SATE surdat ils ultims diploms dals studis «telecommunicaziun ed informatica» e «tecnica da process e d'implants» cun chemia sco approfondaziun.

2005

2006

2007

2008

2009

2005

La SATE Cuira introducescha il titel da professer.

Il sistem da Bologna ch'è oz derasà vegn introduci a la SATE Cuira cun ils emprims studis da bachelor.

2007

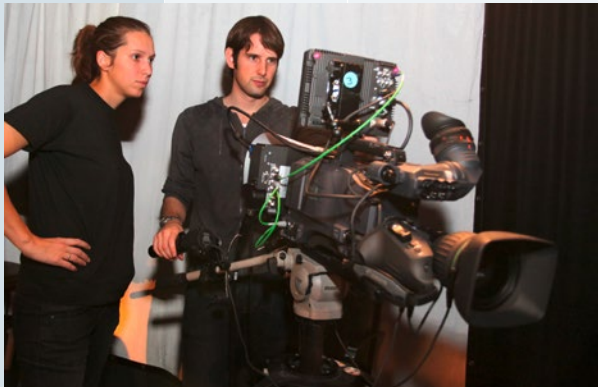
La SATE Cuira vegn reorganisada en trais departaments a basa da la nova strategia.

Ella creescha divers servetschs per las studentas ed ils students: Career Center, Coaching, International Office e Mentoring.

2009

Il studi d'inschigneria da tecnica da sistems NTB da la NTB Buchs vegn offert er a Cuira en collavuraziun cun la SATE Cuira.

Sco emprima scola auta svizra fa la SATE Cuira part da l'iniziativa da las Naziuns unidas per ils principis d'ina scolaziun da management responsabla.

2016

Mars: La SATE Cuira vegn recertitgada cun success tenor ISO 9001 e certitgada da nov era tenor ISO 29990.

La SATE Cuira cuntanscha il stgalim da renconuschientscha da quatter stailas da l'EFQM «Recognised for Excellence».

Settember: 510 studentas e students cumenzan lur studi da bachelor u da master a la SATE Cuira. Da quels en s'inscris 25 per «Photonics» e 35 per «Digital Business Management», duas direcziuns da studi che vegnan offertas per l'emprima giada en Svizra.

December: Datas evaluadas da nov cumprovan che la Scola auta spezialisada dal Grischun è fitg impurtanta per l'economia publica dal chantun Grischun. Cun in franc da las contribuziuns chantunals generescha la scola auta ina valurisaziun dad almain CHF 3.50.

2014

Favrer: La SATE Cuira vegn recepida en la Gruppa PRME Champions.

Avust: La SATE Cuira festivescha per la 32avla ed ultima giada sias absolventas e ses absolvents da la maturitad professiunala en direcziun tecnica.

Settember: 399 studentas e students da bachelor u da master cumenzan da nov in studi a la SATE Cuira. Dapi il semester d'atun porscha la SATE Cuira il studi da bachelor «Multimedia Production» ensemen cun la Scola auta spezialisada bernaia sco Joint Degree. Nov è er il «CAS Event Management». Quel offra la SATE Cuira ensemen cun la Scola spezialisada superiura da turissem dal Grischun e cun la Scola auta d'economia da Turitg.

2010

Zercladur: Ina lavur da perscrutaziun da la SATE Cuira contribuescha a la surdada dal Premi Wakker a la vischnanca da Fläsch.

Settember: Il program d'occurrenz publicas «Uni per tuts» vegn lantschà.

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2011

Matg: In studi davart la valurisaziun mussa che la SATE Cuira cuntanscha in effect d'occupaziun da 460 plazzas a temp cumplain, quai che correspunda ad ina valur agiuntada brutta da CHF 30.9 miu. ad onn.

2013

Favrer: Inauguraziun dals novs labors da perscrutaziun «Digi-Lab» e «Usability Lab».

Avust: 75avel aperitiv d'energia davart il tema «visiuns energeticas».

2015

Favrer: La SATE po occupar las novas localitads da la «Education Zone» per il studi da bachelor «Multimedia Production» en la chasa da medias Samedia.

Matg: La SATE Cuira sa preschenta a la HIGA cun sia expositiun speziala «Far experient-schas technicas bi- e tridimensiunals».

Settember: Il curs da l'Institut per medias e comunicaziun a la SATE Cuira po festivar ses 20avel giubileum.

2012

Zercladur: La SATE Cuira survegn il document da conferma «obligaziun a l'excellenza» da la European Foundation for Quality Management (EFQM).

Settember: La scola auta spezialisada po surdar a Cuira ils emprims diploms dal studi da master consecutiv «scienza d'infurmaziun» e dal studi da bachelor «tecnica da systems NTB».

November: Tut ils secturs da prestaziun (instrucziun, perscrutaziun, perfecziunament, servetschs) e d'administraziun vegnan certitgads da Swiss TS ISO-9001.

Scuntrada cun
Flurina Huonder,
Absolventa 2014 e
2016

Scuntrada cun
Jessica Kessler,
Absolventa 2019

2017

Favrer: Avertura dal labor da Photonics.

Mars: Avertura da l'emprim «Service Innovation Lab» da la Svizra en cooperaziun cun la Societad Fraunhofer.

Settember: A la STE Cuira pon ins puspè studegiar architectura ed inschigneria da construcziun. Nov è era la purschida da bachelor «Service Design».

2021

Avust: La SAS Grischun fa in nov record mundial cun las cifras decimalas dal dumber pi.

Settember: Per l'emprima giada offra la scola las purschidas da bachelor «Computational and Data Science» e «Digital Supply Chain Management».

December: Naginas differenzas da paja tranter las schlattainas per lavur eguala a la SAS Grischun.

L'onn 2021 ha la SAS Grischun elavurà 16 projects dad Innosuisse e tschintg projects dal Fond naziunal svizzer.

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2018

Zercladur: Il Cussegl svizzer d'accreditaziun dat a la SATE Cuira l'accreditaziun instituziunala.

October: Record da participaziun cun 363 studentas e students ch'èn s'inscrits per las purschidas da perfecziunament.

December: Il Cussegl federal dat la renconuschientscha sin basa dal dretg da contribuziun per ils 1-1-2020.

2020

Schaner: La SAS Grischun è l'otgavla scola auta spezialisada da dretg public da la Svizra ed uschia independenta.

Mars: L'emprima giada en l'istorgia che tut las scolas autas en Svizra vegnan serradas e porschan instrucziun a distanza e homeoffice pervi da la pandemia da SARS CoV-2.

Settember: Per l'emprima giada cumenzan studentas e students il studi da «Mobile Robotics».

November: Tut las scolas autas en Svizra vegnan serradas per la segunda giada e porschan instrucziun a distanza e homeoffice sin fundament da la pandemia da SARS Cov-2.

2022

Mars: La SAS Grischun introducescha purschidas academicas per fugitivas e fugitivs da l'Ucraina cun status S.

Matg: La SAS Grischun avra cun il «Bregaglia Lab» in labor real a Stampa.

Zercladur: Cun il «Surselva Lab» datti da nov in labor real a Glion.

Settember: Per l'emprima giada cumenzan studentas e students lur studis da master en «User Experience Design» e «Sustainable Business Development».

2019

Schaner: 5 onns commembranza en la Gruppa PRME Champions.

Svilup dal center per Data Analytics, Visualization and Simulation (DAViS) cun professura speziala en Computational Science per incumbenza da la Regenza.

Matg: Il studi da bachelor «Photonics» survegn l'accreditaziun internaziunala cun il label EUR-ACE ed il sigil ASIIN.

Settember: Curt avant l'entschatta dal semester 2019 datti ina midada da num. La SATE Cuira sa numna da nov Scola auta spezialisada dal Grischun (SAS Grischun).

Scuntrada cun
Cristiano Sala,
Absolvent 2018 e
2019

2023

Schaner: La SAS Grischun cumplettescha sia preschientscha cun las linguas rumantsch e talian.

Fanadur: Avertura da dus novs labors reals: il «San Bernardino Lab» ed il «Prättigau/Davos Lab».

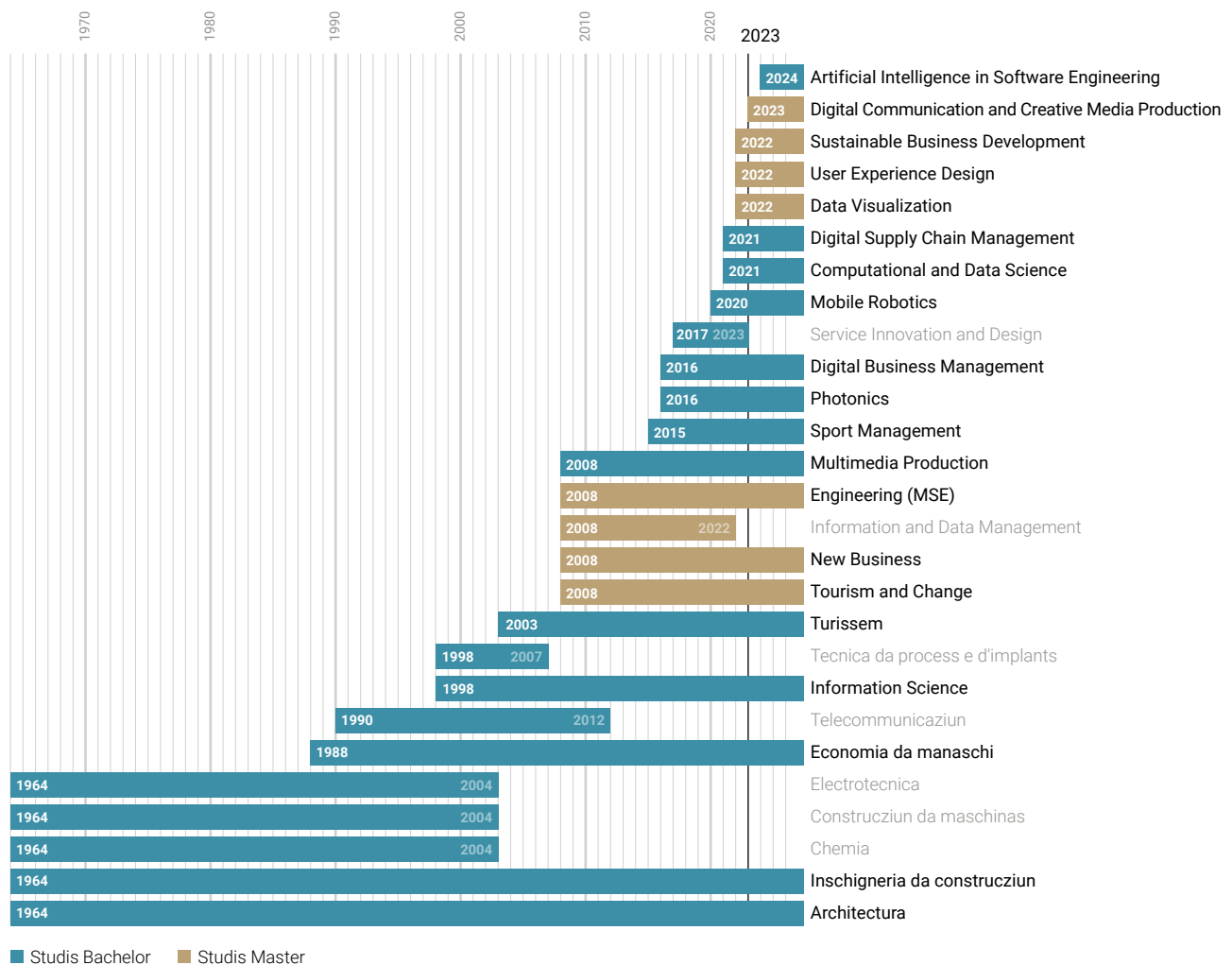
Studi

Il tecnicum da la saira Cuirà è vegnì lantschà l'avrigl 1964 cun tschintg purschidas da studi.

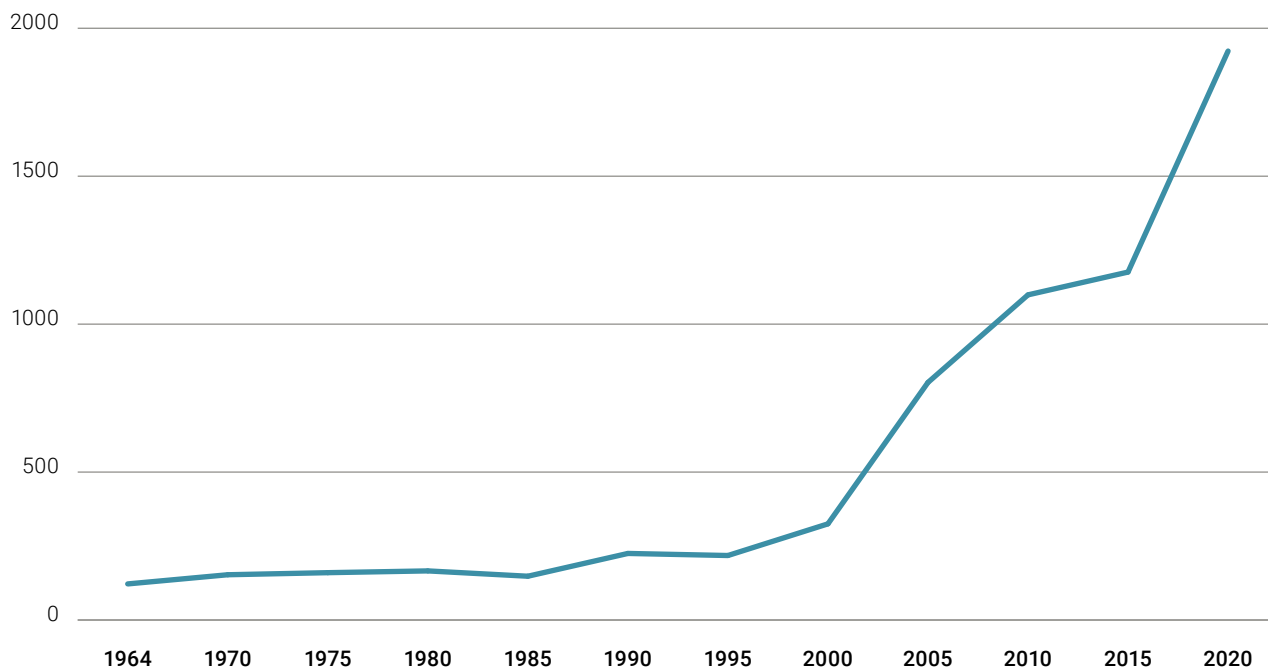
Il mund da lavur ch'è en transformaziun sa reflectescha en il svilup da la purschida da studis e perfecziunaments. Oz dispona la SAS Grischun d'in portfolio cun

dudesch studis da bachelor e set studis da master consecutivs. Ultra da quai offra ella dapi l'onn 1983 numerusas purschidas da perfecziunament.

La suandanta grafica illustrescha il svilup dals studis da bachelor e da master offers dapi il 1963:

Il sviluppo della scuola automatica è iniziato con la nascita degli studenti e degli studenti:

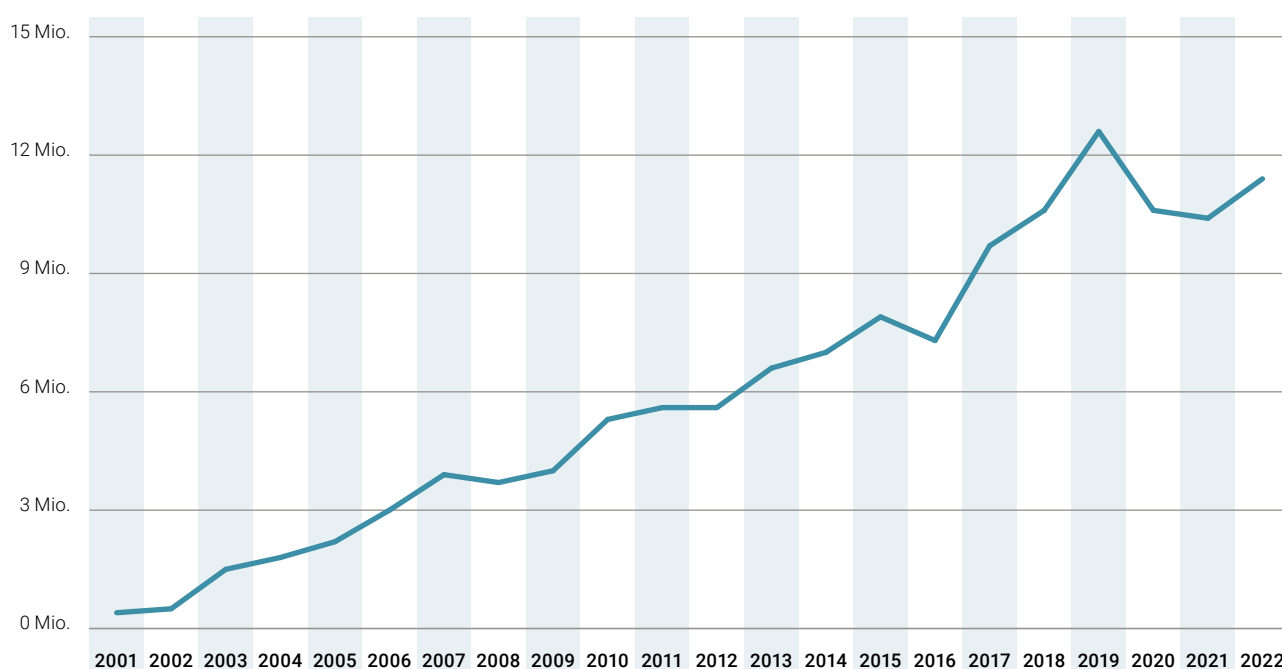
Per l'esperienza di insegnamento frequentano a partire dal semestre d'autunno 2022 visualizzatori di dati e progettisti di User Experience la scuola automatica.

Perscrutaziun

Cun l'approvaziun da la lescha davart las scolas autas spezialisadas tras il Parlament svizzer l'onn 1996 è vegnì extendì il mandat da prestaziun: quel cumpiglia ultra da l'instrucziun e dal perfecziunament da nov era la perscrutaziun applitgada ed il svilup sco er ils servetschs. En consequenza da quai ha la scola auta spezialisada amplifitgà cuntinuadamain sia activitad da perscrutaziun en il rom da l'offerta da studis. A l'entschatta ha ella introducì ina structura departamentala a basa dal mandat da prestaziun. Il departament da perscrutaziun e servetschs è vegnì transferì il settember 2007 en la furma organisatorica odierna cun departaments

tematics ed ils instituts appartegnents. Oz cumpiglia il mandat da prestaziun quadrupel da la SAS Grischun ils suandants accents tematics: tecnologias futuras applitgadas, svilup en il spazi alpin ed agir tenor principis d'interpresa. Mintga accent tematic metta il focus sin ils champs da perscrutaziun correspondents che vegnan elavurads dals differents instituts e centers da la scola auta.

Il svilup da la perscrutaziun a la SAS Grischun sa mussa er a maun dal volumen da perscrutaziun:

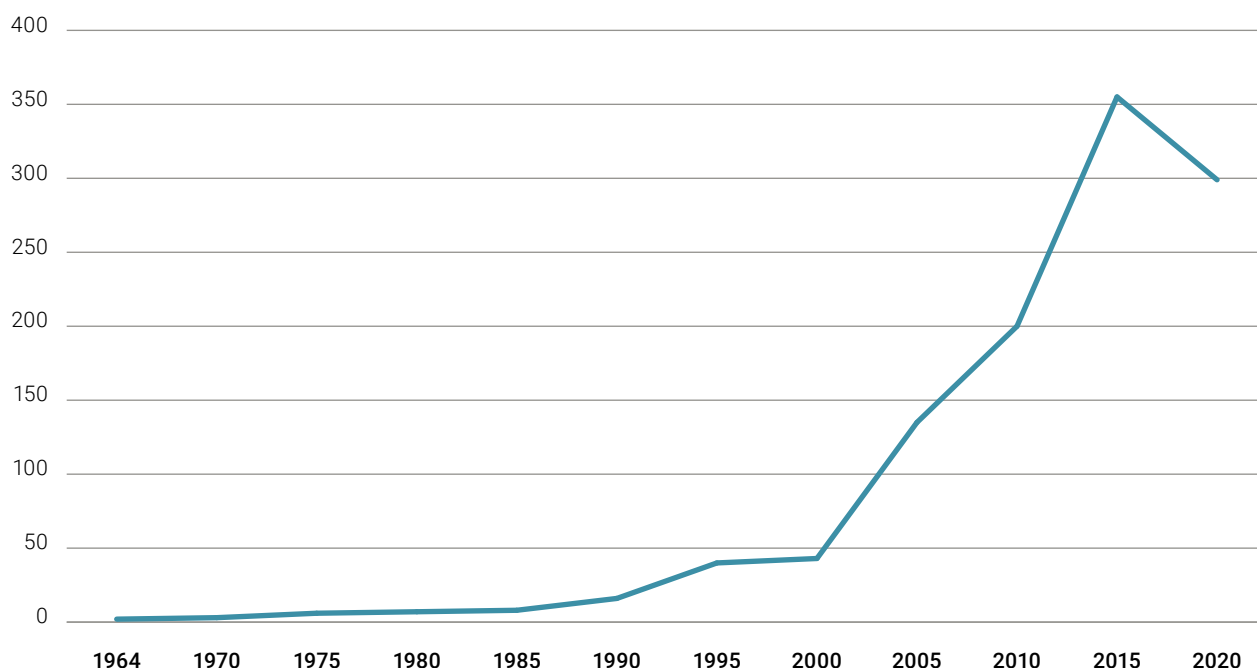

Patruna

Ditg n'ha il dumber da collavuraturas e collavuratur stabels betg surpassà 10 persunas. La fin dal 2022 eran 295 persunas employadas tar la SAS Grischun, da quel las otg emprendist:as en las suandantas professiuns: constructur:a da models architectonics, spezialist:a per il mantegniment dal manaschi (direcziun servetsch da chasa), spezialist:a d'infurmaziun e da documentaziun,

informatic:ra (direcziun informatica da manaschi) sco era commerciant:a. Ultra da quai èn 533 docentas ospitantas e docents ospitants stads engaschads a temp limità tar la SAS Grischun.

La SAS Grischun è ina da las pli grondas patrunas en il chantun Grischun:

Funtaunas

La publicaziun «Nossa istorgia 1963–2023» è ina resumaziun dals suandants documents (en tudestg):

Magazin Wissensplatz,
Februar 2013:
Jubiläumsausgabe 50 Jahre

Geschichte der FH Graubünden
2017–2020

Geschichte der HTW Chur
2013–2016

Geschichte der FH Graubünden
seit 2021

Dapli publicaziuns e documents èn disponibels en la banca da datas da las publicaziuns da la SAS Grischun (en tudestg):

fhgr.ch/publikationen

Scola auta spezialisada dal Grischun

Pulvermühlestrasse 57

7000 Cuir

Svizra

T +41 81 286 24 24

info@fhgr.ch

fhgr.ch/rm

Fachhochschule Graubünden
Scola auta spezialisada dal Grischun
Scuola universitaria professionale dei Grigioni
University of Applied Sciences of the Grisons

© SAS Grischun, september 2023

swissuniversities

